

Incoherències judicials i violència contra la dona

A bans que res, i per curar-me en salut (no se sap mai qui té la pell més fina), vull expressar el meu més escrupolós respecte per totes les decisions judicials. Manifestar també, però, que com que vivim en un Estat de Dret, les considero susceptibles de crítica, així com els seus autors. Resta lluny de la meua voluntat, doncs, cap *animus injuriandi* en les opinions que reflecteix en aquest escrit.

El nostre parer sobre una sentència provinent d'un estament judicial pot no sempre coincidir. Això s'hauria d'entendre, en principi, com una conseqüència producte de la dimensió normativa en la interpretació de les lleis a l'hora d'impartir justícia, ja que la possibilitat que concorri qualsevol circumstància que modifiqui la responsabilitat pot fer que determinades apreciacions facin canviar el criteri a l'hora d'aplicar els textos legals.

De vegades, però, per molt que un hi esmerci la més bona voluntat imaginant que el principi de legalitat i la lògica interpretativa de les normes encara té algun sentit per alguns jutges, resulta realment difícil entendre alguna resolució sense considerar que algun tipus de trasbalsament, encara que sigui transitori, els ha portat a raonar, jurídicament, veritables incoherències, si no aberracions.

Ens hem anat acostumant, malauradament, al fet que molt sovint, i sobre-

tot quan es tracta de delictes contra la llibertat sexual i, en general, agressions violentes contra les dones, el grau de rigorositat de la pena corresponent a aplicar dependrà en gran mesura de les particulars valoracions tecnicojurídiques i del tarannà del jutge o magistrat. No fa gaire vèiem com es condemnava a una multa de 20 dies un avi que havia sotmès la seva néta de 8 anys, durant molts mesos, a nombrosos tocaments sexuals, ja que el jutge va considerar que els fets constituïren una falta. En canvi, un amic de l'avi, pels mateixos fets, va ser condemnat a un any de presó. En un altre cas, encara més punyent, una altra llumenera togada no considerava especial acarnissament haver apunyalat gairebé 20 vegades, fins a la mort, la seva companya.

Em tornava a trobar en una altra d'aquestes conjuntures l'altre dia, quan llegia que l'Audiència de Pontevedra, en un doble salt mortal per sobre de la lucidesa, havia rebaixat la condemna, dels 15 anys que sol·licitaven la fiscalia i l'acusació a 7 anys i mig de presó, a un violador que havia amenaçat amb un ganivet, lligat de peus i mans, emmordassat i penetrat vaginalment i bucalment a la seva víctima, una noia de 19 anys, filla de la seva companya sentimental. La prova definitiva que va convèncer el tribunal de l'absència d'un ànim denigratori va ser que el violador li oferís un vas d'aigua a la noia quan aquesta estava a punt de vomitar després de completar la darrera acció.

Aquesta delicadesa, segons el magistrat que signa la sentència, fa que "La violència exercida pel processat es consideri que no va revestir el caràcter particularment degradant o vexatori que exigeix el Codi Penal". Espero que no se'm titlli de demagògic si expresso els meus dubtes del que hauria opinat el jutge en cas d'haver estat ell la víctima propiciatòria d'aquesta violència "no particularment degradant o vexatòria".

Com és normal, els arguments utilitzats en la sentència i el que s'interpreta com a lenitat de la pena imposada, afegit a actuacions similars que s'han anat donant en el temps, han escandalitzat i indignat una gran majoria de persones, sobretot el col·lectiu de les dones, ja que és el que pateix directament aquest cúmul de menyspreus a la seva dignitat enmig d'un degoteig constant d'agressions. La realitat però és que conductes especialment lesives als ulls de la societat en general, que és, no ho oblidem, d'on prové la força del dret, traspassen el sedàs judicial enmig d'aquest ball de termes com: dolor, culpa, atenuants, agravants i eximents, convertits en aquests casos en una litúrgia legal, que sembla només entendre i ésser correctament aplicable per una especial classe de juristes introduïts en la matèria.

Definitivament, aquests mateixos jutges, proveïdors d'aquestes doctes innovacions jurisprudencials, han de tenir, per força, un concepte molt particular del que s'anomena "alarma social", perquè la liberalitat amb la qual

és habitualment atorgada en segons quins casos s'ignora voluntariosament en altres, en què l'evidència que la societat no ha patit un determinat i lluctuós succés no pot passar desapercibuda per a una autoritat judicial. Per molt que es tingui al capçal la típica imatge de la justícia, amb una bena als ulls i dos platerets sostinguts equilibradament amb les dos mans, ha d'existir una lògica no només social sinó també processal.

Cada vegada que he sentit parlar d'atacs a la independència judicial, quan s'han comentat actuacions delirants com aquestes, no sé per què, sempre ho he relacionat amb la recorrent apel·lació d'alguns togats, al canvi d'elecció dels membres del Consell General del Poder Judicial. Argumentant que han de ser els jutges, i només ells, els que escollixin els components del seu màxim òrgan de govern, en comptes de compartir-ho amb el Parlament. Crec, però, que si la justícia emana del poble i és administrada pels jutges i magistrats, no hi ha millor manera d'expressar-ho que mitjançant la participació, encara que sigui parcial, dels seus representants en l'elecció. Escollint entre advocats i altres juristes de reconegut prestigi, com ja queda reflectit en l'article 117 de la Constitució. Quin interès pot haver-hi, doncs, per convertir aquest òrgan en quelcom endogàmic?

Seria desitjable, finalment, que una major sensibilitat per part de tots, acompanyada, si es creu necessari, d'alguna modificació legislativa, aconseguís la protecció física i jurídica de l'aparent desemparament de les dones davant de determinades conductes agressives, que no només ignoren de manera salvatge la seva llibertat sexual, sinó que poden portar-les fins a la mort més cruel.●

El Segre, 3-8-00